Sygn. akt: KIO 960/12

WYROK
z dnia 23 maja 2012 r.

Krajowa Izba Odwoławcza – w składzie:

Przewodniczący: Marek Koleśnikow

Protokolant: Jakub Banasiak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu **23 maja 2012 r.** w Warszawie odwołania z dnia **11 maja 2012 r.** wniesionego przez **wykonawców wspólnie ubiegających się o udzielenie zamówienia: STANISŁAWSKI Jerzy Stanisławski, PBI EKO-INŻYNIERIA Sp. z o.o., Zakład Górniczy "Hydrowiert" s.c. Fitzner&Fitzner, ul. Polna 28, 63-760 Zduny** w postępowaniu prowadzonym przez **zamawiającego Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej „Dolina Baryczy" Sp. z o.o. z siedzibą w Miliczu, Rynek 21, 56-300 Milicz**

przy udziale **wykonawcy INSTALBUD Sp. z o.o., ul. Boya-Żeleńskiego 6a, 35-105 Rzeszów** zgłaszającego swoje przystąpienie do postępowania odwoławczego po stronie zamawiającego

orzeka:

1. Oddala odwołanie.

2. Kosztami postępowania obciąża odwołującego **wykonawców wspólnie ubiegających się o udzielenie zamówienia: STANISŁAWSKI Jerzy Stanisławski, PBI EKO-INŻYNIERIA Sp. z o.o., Zakład Górniczy "Hydrowiert" s.c. Fitzner&Fitzner, ul. Polna 28, 63-760 Zduny**
i nakazuje:

1) zaliczyć na rzecz Urzędu Zamówień Publicznych koszty w wysokości **20 000** zł 00 gr (słownie: dwadzieścia tysięcy złotych zero groszy) uiszczone przez odwołującego **wykonawców wspólnie ubiegających się o udzielenie zamówienia:**

STANISŁAWSKI Jerzy Stanisławski, PBI EKO-INŻYNIERIA Sp. z o.o., Zakład Górniczy "Hydrowiert" s.c. Fitzner&Fitzner, ul. Polna 28, 63-760 Zduny, tytułem kosztów postępowania odwoławczego;

2) dokonać wpłaty kwoty **3 597,75 zł** 00 gr (słownie: trzy tysiące pięćset dziewięćdziesiąt siedem złotych siedemdziesiąt pięć groszy) przez odwołującego **wykonawców wspólnie ubiegających się o udzielenie zamówienia: STANISŁAWSKI Jerzy Stanisławski, PBI EKO-INŻYNIERIA Sp. z o.o., Zakład Górniczy "Hydrowiert" s.c. Fitzner&Fitzner, ul. Polna 28, 63-760 Zduny** na rzecz zamawiającego **Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej „Dolina Baryczy" Sp. z o.o. z siedzibą w Miliczu, Rynek 21, 56-300 Milicz** stanowiącej uzasadnione koszty strony poniesione z tytułu kosztów wynagrodzenia pełnomocnika.

Stosownie do art. 198a i 198b ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759, Nr 161, poz. 1078 i Nr 182, poz. 1228 oraz z 2011 r. Nr 5, poz. 13, Nr 28, poz. 143, Nr 87, poz. 484 i Nr 234, poz. 1386) na niniejszy wyrok – w terminie 7 dni od dnia jego doręczenia – przysługuje skarga za pośrednictwem Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej do Sądu Okręgowego we **Wrocławiu.**

Przewodniczący:

……

Sygn. akt: KIO 960/12

Uzasadnienie

Zamawiający Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej „Dolina Baryczy" Sp. z o.o. z siedzibą w Miliczu, Rynek 21, 56-300 Milicz wszczął postępowanie w trybie przetargu nieograniczonego pod nazwą »MODERNIZACJA SIECI KANALIZACJI OGÓLNOSPŁAWNEJ W MILICZU«.

Odwołujący wykonawcy wspólnie ubiegający się o udzielenia zamówienia [1] STANISŁAWSKI Jerzy Stanisławski, ul. Polna 28, 63-760 Zduny, [2] PBI EKO-INŻYNIERIA Sp. z o.o. z siedzibą w Ostrowie Wlkp., ul. Bema 186, 63-400 Ostrów Wlkp., [3] ZAKŁAD GÓRNICZY „HYDROWIERT" s.c. FITZNER&FITZNER, ul Jasna 15, 56-300 Milicz.

Postępowanie jest prowadzone zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759, Nr 161, poz. 1078 i Nr 182, poz. 1228 oraz z 2011 r. Nr 5, poz. 13, Nr 28, poz. 143, Nr 87, poz. 484 i Nr 234, poz. 1386) zwanej dalej w skrócie Pzp lub ustawą bez bliższego określenia.

Ogłoszenie o zamówieniu zostało opublikowane w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej **10.01.2012 r.** pod nrem **2012/S 5-007187.**

Zamawiający zawiadomił **02.05.2012 r.** o:

1) wyborze najkorzystniejszej oferty wykonawcy **Instalbud Sp. z o.o. z siedzibą w Rzeszowie, ul. Boya-Żeleńskiego 6a, 35-105 Rzeszów;**
2) odrzuceniu oferty wykonawców wspólnie ubiegających się o udzielenia zamówienia [1] STANISŁAWSKI Jerzy Stanisławski, ul. Polna 28, 63-760 Zduny, [2] PBI EKO-INŻYNIERIA Sp. z o.o. z siedzibą w Ostrowie Wlkp., ul. Bema 186, 63-400 Ostrów Wlkp., [3] ZAKŁAD GÓRNICZY „HYDROWIERT" s.c. FITZNER&FITZNER, ul Jasna 15, 56-300 Milicz, gdyż treść oferty nie odpowiada treści specyfikacji – art. 89 ust. 1 pkt 2 Pzp.

Wykonawcy wspólnie ubiegający się o udzielenia zamówienia [1] STANISŁAWSKI Jerzy Stanisławski, ul. Polna 28, 63-760 Zduny, [2] PBI EKO-INŻYNIERIA Sp. z o.o. z siedzibą w Ostrowie Wlkp., ul. Bema 186, 63-400 Ostrów Wlkp., [3] ZAKŁAD GÓRNICZY

„HYDROWIERT" s.c. FITZNER&FITZNER, ul Jasna 15, 56-300 Milicz zgodnie z art. 182 **ust. 1 pkt 2** Pzp, wnieśli **11.05.2012 r.** do Prezesa KIO odwołanie na:

1) badanie ofert – przez przyjęcie, że oferta odwołującego podlega odrzuceniu;
2) ocenę ofert – przez przyjęcie, że oferta odwołującego nie podlega ocenie ofert;
3) wskazanie wadliwego wyniku postępowania.

Zdaniem odwołującego zamawiający naruszył:

1) art. 7 Pzp;
2) art. 89 ust. 1 Pzp;
3) art. 87 ust. 1 Pzp;
4) art. 91-92 Pzp.

Odwołujący wniósł o uwzględnienie odwołania i nakazanie zamawiającemu powtórzenia czynności względem żądań odwołującego:

1) powtórzenie czynności badania ofert – w której następstwie nastąpi przywrócenie oferty do postępowania;
2) powtórzenie czynności oceny ofert – tj. przeprowadzenie tej czynności w odniesieniu do ważnej oferty odwołującego;
3) wskazanie wyniku postępowania i wybór najkorzystniejszej oferty odwołującego;
4) równe traktowanie wszystkich wykonawców zachowując zasady uczciwej konkurencji.

Argumentacja odwołującego

Odwołujący stwierdza, że badanie i ocena ofert zostało dokonane z obrazą przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych.

Zarzuty wnoszącego protest dotyczą następujących czynności Zamawiającego:

1. Badania ofert – przez przyjęcie, że oferta odwołującego podlega odrzuceniu z postępowania

Jak wynika z ustaleń poczynionych przez wnoszącego, odwołujący spełnia wszelkie warunki udziału w postępowaniu i nie podlega art. 87 ust. 1 Pzp.

Odwołujący spełnia wszystkie warunki postępowania zawarte w specyfikacji i ustawie.

Oferta odwołującego jest ważna gdyż zawiera wszystkie załączniki wskazane w zaproszeniu do złożenia oferty w cz I ust. 9.2 i ust. 10 [str. 11-13 i 13] IDW oraz sporządzona zgodnie z formularzem oferty.

Zamawiający wystąpił do odwołującego o uzupełnienie i wyjaśnienie dokumentów potwierdzających spełnianie warunków udziału w postępowaniu oraz w sprawie poprawek 4 kwietnia 2012 r. i uzyskał od odwołującego uzupełnienie oferty w pełnym zakresie dokumentów potwierdzających spełnienie warunków udziału w postępowaniu, uzyskał stosowne wyjaśnienia tych dokumentów oraz zgodę na zastosowanie poprawek.

Również na wezwanie zamawiającego odwołujący przedłużył termin związania z ofertą na wymagany okres.

Po tych czynnościach zamawiający doszedł do wniosku, że odwołujący złamał art. 87 ust. 1 Pzp w zakresie zabronionych negocjacji wprowadzając do treści oferty na wskazany zakres podwykonawstwa – podwykonawcę.

Żadnymi przepisami IDW zamawiający nie ustanowił, że wykonawcy nie wolno po złożeniu ofert dokonać rozszerzenia katalogu podwykonawców.

Tym samym, podnoszenie tego po złożeniu ofert, że ten element narusza art. 87 ust. 1 Pzp jest bezpodstawne.

Odwołujący zwraca uwagę na wyrok z 14 września 2009 r. (KIO/UZP 1086/09), w którym Krajowa Izba Odwoławcza uznała, że „skoro treść specyfikacji (wymogu) nie jest do końca zrozumiała, a więc może mieć więcej niż jedną poprawną interpretację, trudno mówić o niezgodności treści oferty z treścią specyfikacji".

Ponadto stosownie do treści wyroku Krajowej Izby Odwoławczej z 24 sierpnia 2009 r. (KIO/UZP 1031/09) „postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego jest postępowaniem sformalizowanym, to z nieprecyzyjnych przepisów specyfikacji i niepoprawnych językowo zamawiający nie ma prawa wywodzić ujemnych skutków dla wykonawców".

Uwzględniając powyższe okoliczności, wobec faktu nie uzasadnienia przez zamawiającego rzekomej niezgodności oferty odwołującego z treścią specyfikacji należy domniemywać, że wymogi określone w specyfikacji były niejasne i mogły mieć więcej niż jedną poprawną interpretację.

Odwołujący podkreśla, że „za prawidłowe uzasadnienie odrzucenia oferty, nie można poczytywać przytoczenia treści art. 89 ust. 1 pkt 2 Pzp" Takiemu stanowisku dała wyraz Krajowa Izba Odwoławcza w wyroku z dnia 5 sierpnia 2009 r. (KIO/UZP 949/09).

Zamawiający stosuje art. 87 ust. 1 Pzp, jednak przepis ten nie daje podstawy do odrzucenia jakiejkolwiek oferty.

Gdyby odwołujący na wezwanie zgodnie z art. 87 ust. 1 Pzp nie złożył stosownych wyjaśnień w ogóle lub w wyznaczonym przez zamawiającego terminie, to dawałoby to uzasadnienie faktyczne do odrzucenia oferty z art. 89 ust. 1 Pzp.

Zamawiający nie zarzucił odwołującemu żadnej przesłanki z art. 89 ust. 1 Pzp.

Tym samym brak jest podstaw faktycznych do odrzucenia oferty odwołującego.

Jeżeli zamawiający miał wątpliwość w zakresie danych pozycji opisu, to powinien skorzystać z regulacji art. 87 ust. 1 Pzp – zgodnie z wyrokami: KIO 510/11, KIO 1356/10, KIO 1374/11, zamiast odrzucać ofertę odwołującego.

Zastosowanie regulacji odrzucenia oferty, zgodnie z komentarzem Prawo Zamówień Publicznych pod redakcją T. Czajkowskiego z 2006 r., ma miejsce w odniesieniu tylko do przedmiotu zamówienia, cyt.: „Treść oferty nie odpowiada treści specyfikacji, gdy została sporządzona niezgodnie z postanowieniami specyfikacji. Nie pozostaje w takiej niezgodności oferta wariantowa w zakresie, w jakim przedstawia odpowiadający istocie tej oferty, odmienny niż określony przez zamawiającego sposób wykonania zamówienia (patrz komentarz do art. 82). Zważywszy, że rozważany przepis dotyczy wyłącznie niezgodności treści oferty z treścią specyfikacji, *a contrario* należy przyjąć, że nie może on stanowić

podstawy odrzucenia oferty w razie niezgodności formy oferty z postanowieniami specyfikacji".

Ustawodawca dopuszcza alternatywną formę złożenia oferty.

Zdaniem odwołującego zamawiający powinien zastosować art. 87 ust. 2 pkt 3 Pzp:

Opinia Prezes Krajowej Izby Odwoławczej w tym zakresie stanowi, że poprawianie innych omyłek, polegających na niezgodności oferty ze specyfikacją, niepowodującej istotnych zmian w treści oferty:

1) Wyrok KIO z dnia 19 stycznia 2009 r., sygn. akt 5/09: „(...) Wobec braku zobowiązania do wskazywania w kosztorysie uproszczonym ceny w rozbiciu na podane wyżej składniki Izba uznała, że Zamawiający w sytuacji, gdy powziął wątpliwości w zakresie uwzględnienia w cenie zaoferowanej przez Odwołującego wymaganego współczynnika M czy S, powinien zwrócić się do Odwołującego o wyjaśnienie w trybie art. 87 ust. 1 Pzp, a następnie, po dokonaniu oceny złożonych wyjaśnień, podjąć ostateczną decyzję co do prawidłowości dokonanych przez Odwołującego obliczeń. (...) żądanie wyjaśnień, o których mowa w art. 87 ust. 1 ustawy Pzp nie jest obowiązkiem Zamawiającego, jednak w sytuacji, gdy wątpliwości Zamawiającego rzutują na wynik postępowania, powinny one zostać wyjaśnione (...). W ust. 2 art. 87 ustawy Pzp nałożono na zamawiającego obowiązek poprawienia w ofercie

oczywistych omyłek pisarskich, oczywistych omyłek rachunkowych z uwzględnieniem konsekwencji rachunkowych dokonanych poprawek oraz innych omyłek polegających na niezgodności oferty ze specyfikacją istotnych warunków zamówienia, nie powodujących istotnych zmian w treści oferty. W ocenie Izby, z całą pewnością nie sposób stwierdzić, że opisane powyżej uchybienie Odwołującego stanowi oczywistą omyłkę pisarską bądź oczywistą omyłkę rachunkową.

Oczywistość danej omyłki powinna bowiem nasuwać się każdemu bez potrzeby przeprowadzania jakichkolwiek ustaleń w tym zakresie. Izba dała wiarę oświadczeniu Odwołującego, że wartość ww. pozycji, a tym samym zaoferowanej ceny całkowitej wzrosłaby po uwzględnieniu współczynnika R=1,5 o 4,90 zł, a Zamawiający był w stanie, wobec współczynników do M=0 i S=0 samodzielnie, dokonując stosowanych obliczeń, dokonać zmiany w kosztorysie. Biorąc pod uwagę fakt, że z okoliczności przedmiotowego postępowania wynika zamiar złożenia przez Odwołującego oferty zgodnej z wymogami Zamawiającego w powyższym zakresie, a także okoliczność, że Zamawiający posiada wszystkie dane do dokonania poprawy kosztorysu w ww. pozycji 17, w związku z czym nie będzie zmuszony w sposób istotny ingerować w treść oferty, Izba uznała, że powyższe uchybienie stanowi omyłkę polegającą na niezgodności oferty ze specyfikacją istotnych warunków zamówienia, nie powodującą istotnej zmiany w treści oferty i powinna zostać przez Zamawiającego poprawiona zgodnie z dyspozycją art. 87 ust. 2 pkt 3 ustawy Pzp.

2) Wyrok KIO z 23 stycznia 2009 r., sygn. akt KIO 16/09: (...) w ofercie Odwołującego występuje rozbieżność co do zadeklarowanego przez Odwołującego terminu realizacji zamówienia. Nie jest to jednak oczywista omyłka pisarska, o której stanowi art. 87 ust. 2 pkt 1 Pzp. Rozbieżność w ofercie Odwołującego, polegająca na podaniu, oprócz terminu zgodnego z żądaniem Zamawiającego, innego terminu stanowi, w okolicznościach niniejszej sprawy, omyłkę o której mowa w art. 87 ust. 2 pkt 3 Pzp, tj. „inną omyłkę" polegającą na niezgodności oferty ze specyfikacją, nie powodującą istotnych zmian w treści oferty (...) przepis art. 87 ust. 2 pkt 3 Pzp obliguje Zamawiającego do poprawiania w toku postępowania o udzielenie zamówienia publicznego omyłek w treści oferty, jeżeli zachodzą łącznie dwie okoliczności: stwierdzona przez Zamawiającego niezgodność treści oferty ze specyfikacją ma charakter omyłki i poprawienie tej omyłki nie spowoduje istotnych zmian w treści oferty; Odwołujący wykazał w treści odwołania i na rozprawie, że złożone przez niego w treści oferty oświadczenia wskazują na wypełnienie wszystkich wymogów i warunków określonych w specyfikacji dotyczących terminu wykonania zamówienia. Wynika to z całości treści oferty, w tym z oświadczeń złożonych w formularzu ofertowym;

3) Wyrok KIO z 23 stycznia 2009 r., sygn. akt KIO/UZP 21/09, 38/09, 41/09: (...) KIO nie

podziela stanowiska Zamawiającego, że błąd w opisie pozycji kosztorysowej dyskwalifikuje ofertę. W żaden sposób nie można też mówić, w tych okolicznościach o ofercie wariantowej. Prawdą jest, że Zamawiający w piśmie z dnia 26 listopada 2008 r., udzielając odpowiedzi na pytanie 14, wskazał, że dla wyceny robót budowlanych (poz. 6, 7, 8) należy przyjąć beton klasy B-30. Odwołujący we wskazanych opisach pozycji kosztorysowych nie uwzględnił przedmiotowej okoliczności, jednakże błąd ten mieści się w kategorii omyłek polegających na niezgodności oferty ze specyfikacją, niepowodujących istotnych zmian w treści oferty. Wymaga zatem poprawienia w trybie art. 87 ust. 2 pkt 3 ustawy Pzp;

4) Wyrok z 22 stycznia 2009 r., sygn. akt 35/09: (...) Dla wypełniania przez Zamawiającego tego obowiązku konieczne jest ustalenie dwóch okoliczności i łączne ich spełnienie: 1) stwierdzona przez zamawiającego niezgodność treści oferty ze specyfikacją ma charakter omyłki i 2) poprawienie tej omyłki nie spowoduje istotnych zmian w ofercie. W ocenianym przez Izbę stanie faktycznym mamy niewątpliwie do czynienia z omyłką, która sprowadza się w efekcie do niezgodności oferty z treścią specyfikacji. Omyłka ta bowiem polega na technicznym pominięciu wymaganego zakreślenia pewnej pozycji. W niniejszej sprawie Odwołujący nie zakreślił w spornym warunku granicznym ani rubryki „NIE", ani rubryki „TAK", co – przy ilości pozycji w załączniku nr 3 do oferty wymajających zakreślenia oraz stronie graficznej tego załącznika (wers w poz. II.2 w stosunku do pozostałych wersów, które miały być zakreślone jest nieproporcjonalnie węższy od pozostałych), jak również tej okoliczności, że Odwołujący zakreślił wszystkie pozostałe warunki graniczne w rubryce „TAK" – mogło mieć wpływ na komputerowe wypełnienie tego załącznika i popełnienie w tym zakresie przez Odwołującego omyłki dokonanie poprawienia przez Zamawiającego wskazanej omyłki nie spowoduje istotnej zmiany oferty. Skład orzekający stanął bowiem w niniejszej sprawie na stanowisku, że konkretne, szczegółowe oświadczenie Odwołującego o świadczeniu transportu na koszt i swoje ryzyko w ogóle nie zostało złożone, z uwagi na omyłkę techniczną przy wypełnieniu formularza do oferty. O fakcie, że Odwołujący potwierdza wypełnienie tego wymogu, Zamawiający mógł powziąć informację z całości treści oferty, w tym z przywołanych oświadczeń, złożonych w formularzu ofertowym. Tym samym poprawienie tej omyłki nie spowoduje istotnej zmiany oferty Odwołującego. Skład orzekający Izby oceniając wskazany zarzut nie uwzględnił jednak argumentacji Odwołującego, który wskazywał, że złożył oświadczenia ogólne o zgodności jego oferty z treścią specyfikacji zobowiązał się do podpisania umowy w sprawie zamówienia publicznego na warunkach określonych w specyfikacji, złożonym zgodnie z wymogiem Zamawiającego. Wskazane oświadczenia woli mają bowiem charakter ogólny i nie mogą, co do zasady, sanować istotnych niezgodności oferty z treścią specyfikacji;

5) Wyrok KIO z 27 stycznia 2009 r., sygn. akt 47/09: (...) Skład orzekający Izby nie dopatrzył się naruszenia przez Zamawiającego art. 87 ust. 2 pkt 2 i 3 Pzp, nakładający na zamawiającego obowiązek poprawienia w ofercie oczywistych omyłek rachunkowych, z uwzględnieniem konsekwencji rachunkowych dokonanych poprawek (pkt 2), jak również poprawienia innych omyłek polegających na niezgodności oferty ze specyfikacją, nie powodujących istotnych zmian w treści oferty (pkt 3), gdyż stwierdzona wada w ofercie Odwołującego nie stanowi omyłki, lecz celowe działanie – „poprawienie" przedmiaru. Niezgodności oferty Odwołującego z treścią specyfikacji nie da się poprawić. Odwołujący świadomie i celowo wpisał w swojej ofercie – w kosztorysie ofertowym ilość wkładek niezgodną z podaną przez Zamawiającego w przedmiarze robót, co potwierdził również na rozprawie. Zatem, w tym przypadku nie możemy mówić o omyłce, o której stanowi art. 87 ust. 2 pkt 3 Pzp;

6) Wyrok KIO z 28 stycznia 2009 r., sygn. akt 59/09: (...) z uwagi na treść aktualnie obowiązującego przepisu art. 87 ust. 2 pkt 3 w związku z art. 89 ust. 1 pkt 7 Pzp o obowiązku Zamawiającego poprawienia omyłki w ofercie Odwołującego decyduje wpływ poprawienia tej omyłki na treść złożonej oferty. Z uwagi na to, że omyłka dotyczyła opisu pozycji w kosztorysie ofertowym to była związana z oferowanym przedmiotem zamówienia, który z rzeczy samej jest istotnym elementem oferty. Niemniej zakres omyłki w jednej pozycji opisu kosztorysowego w stosunku do całego zakresu kosztorysowania robót objętych przedmiotem zamówienia ma znaczenie w ocenie Izby marginalne i zobowiązuje

Zamawiającego do jej poprawienia;

7) Wyrok z 3 lutego 2009 r., sygn. akt KIO/UZP 86/09, 87/09: (...) W odniesieniu do zarzutu konieczności odrzucenia oferty Odwołującego ze względu na to, że jej treść nie odpowiada treści specyfikacji istotnych warunków zamówienia, tj. kosztorys ofertowy zawiera błędy, których nie można poprawić na podstawie art. 87 ust. 2 pkt 3 Pzp, Izba uznała, że nie zachodzi wskazana przyczyna odrzucenia oferty. Zdaniem Izby poprawienie wskazanych w proteście niedokładności w opisie poszczególnych pozycji kosztorysu nie spowoduje istotnych zmian w treści oferty Odwołującego. Są to bowiem pominięcia w opisie pozycji pojedynczych wyrazów lub krótkich fraz, które oczywiście określają w pewien sposób zakres pozycji (jak każdy zastosowany w opisie wyraz), jednak ich uzupełnienie, na które pozwala art. 87 ust. 2 pkt 3 Pzp, doprowadzi do pełnej zgodności treści opisu zawartego w kosztorysie z opisem zastosowanym w specyfikacji istotnych warunków zamówienia – przedmiarze (taki jest cel tego przepisu), zatem nie będzie zachodziła wskazana przez konsorcjum X możliwość realizacji przedmiotu zamówienia niezgodnie z wymaganiami

Zamawiającego. Jednak korekta ta ma charakter bardziej formalny (ze względu na fakt, że zamówienie jest udzielane przy zastosowaniu procedury udzielania zamówień publicznych) i kosmetyczny niż praktyczny, ponieważ nawet bez jej dokonania wykonawca musiałby zrealizować roboty zgodnie z dokumentacją projektową i wymaganiami inwestora – Zamawiającego. Tym samym dokonana zmiana nie ma przymiotu „istotnej zmiany treści oferty". Przy tym, wbrew twierdzeniom konsorcjum X, nie ma podstaw, by Zamawiający dokonywał zmian cen jednostkowych wskazanych pozycji, a zatem nie zachodzi sytuacja, w której Zamawiający nie mógłby przeprowadzić korekty nie wiedząc, jak tego dokonać;

8) wyrok KIO z 3 lutego 2009 r., sygn. akt KIO/UZP 88/09, 89/09: (...) Izba uznała, że składający ofertę złożył oświadczenie woli w zakresie przyjęcia w pełni wszystkich warunków umownych przedstawionych przez Zamawiającego, w tym dotyczących terminu zapłaty. Powyższe wynika z analizy przepisu § 9 ust. 2 wzoru umowy w związku z pkt 11 załącznika nr 1 do specyfikacji. Wobec powyższego Zamawiający ma prawo uznać, że mimo, że w samym formularzu ofertowym NIRO Sp. z o.o. nie wpisało terminu płatności (puste miejsce w pkt 8), to jednak z treści pozostałych dokumentów i oświadczeń złożonych w treści formularza oferty, wynika, że ma podstawę do uzupełnienia w tym zakresie formularza oferty i zawiadomienia o tym Wykonawcy, którego oferta została poprawiona na podstawie art. 87 ust. 2 pkt 3 Pzp. Zamawiający poprawia w ofercie inne omyłki polegające na niezgodności oferty ze specyfikacją istotnych warunków zamówienia, niepowodujące istotnych zmian w treści oferty. Zdaniem Izby, z taką sytuacją mamy do czynienia w tym stanie faktycznym. Wskazuje na to także komentarz do powołanej nowelizacji ustawy Prawo zamówień publicznych, wydany przez Urząd Zamówień Publicznych: „można poprawiać omyłkę, która nie powoduje istotnych zmian w treści oferty. Dopuszczalne wydaje się dokonanie zmian w sytuacji, jeżeli z okoliczności wynika zamiar złożenia przez wykonawcę oferty zgodnie z wymaganiami zamawiającego oraz poprawienie omyłki nie ingeruje w sposób istotny w treść oferty, tj. nie powoduje konieczności znaczącej ingerencji ze strony zamawiającego lub nie dotyczy jej istotnych postanowień" (Komentarz Prawo Zamówień publicznych po nowelizacji z dnia 4 września 2008 r., s. 118);

9) wyrok KIO z dnia 3 lutego 2009 r., sygn. akt KIPO 88/09, 89/08: (...) składający ofertę złożył oświadczenie woli w zakresie przyjęcia w pełni wszystkich warunków umownych przedstawionych przez Zamawiającego, w tym dotyczących terminu zapłaty. Powyższe wynika z analizy przepisu § 9 ust. 2 wzoru umowy w związku z pkt 11 załącznika nr 1 do specyfikacji. Wobec powyższego Zamawiający ma prawo uznać, że mimo że w samym formularzu ofertowym X nie wpisało terminu płatności (puste miejsce w pkt 8), to jednak z treści pozostałych dokumentów i oświadczeń złożonych w treści formularza oferty, wynika,

że ma podstawę do uzupełnienia w tym zakresie formularza oferty i zawiadomienia o tym Wykonawcy, którego oferta została poprawiona na podstawie art. 87 ust. 2 pkt 3 Pzp nowelizacji ustawy Prawo zamówień publicznych – ustawa z dnia 4 września 2008 r. o

zmianie ustawy – Prawo zamówień publicznych oraz niektórych ustaw (Dz. U. Nr 171, poz. 1058), art. 87 ust. 2 pkt 3 Pzp, stanowi, że Zamawiający poprawia w ofercie inne omyłki polegające na niezgodności oferty ze specyfikacją istotnych warunków zamówienia, niepowodujące istotnych zmian w treści oferty. Zdaniem Izby, z taką sytuacją mamy do czynienia w tym stanie faktycznym. Wskazuje na to także komentarz do powołanej nowelizacji ustawy Prawo zamówień publicznych, wydany przez Urząd Zamówień Publicznych: „można poprawiać omyłkę, która nie powoduje istotnych zmian w treści oferty. Dopuszczalne wydaje się dokonanie zmian w sytuacji, jeżeli z okoliczności wynika zamiar złożenia przez wykonawcę oferty zgodnie z wymaganiami zamawiającego oraz poprawienie omyłki nie ingeruje w sposób istotny w treść oferty, tj. nie powoduje konieczności znaczącej ingerencji ze strony zamawiającego lub nie dotyczy jej istotnych postanowień" (Komentarz Prawo Zamówień publicznych po nowelizacji z dnia 4 września 2008 r., s. 118).

Wskazujemy również na ostatnie orzecznictwo w tym zakresie, które jest kontynuacją powyższego orzecznictwa oraz orzecznictwo dotyczące art. 26 ust. 2b Pzp w zakresie możliwości korzystania z podmiotu zasobu, którą to instytucje w rzeczowym postępowaniu Zamawiający kwestionuje: KIO 624/10, KIO 1314/10, KIO 1486/10, KIO1637/10, KIO 1644/10, KIO 1805/10, KIO 2287/10, KIO 2316/10, KIO 2368/10, KIO 510/11 oraz wyrok SO w Warszawie V Ca 3036/10 z 7 lutego 201 lr.

2. Oceny ofert przez przyjęcie, że oferta odwołującego nie podlega ocenie

Oferta odwołującego podlega rozpatrywaniu i jest ważna z przyczyn wskazanych w pkt 1 i tym samym powinna brać udziału w ocenie ofert, zmierzającym do wyłonienia najkorzystniejszej oferty.

3. Konsekwencja wadliwych czynności zamawiającego jest wskazanie wadliwego wyniku postępowania na ofertę znacznie droższą od oferty odwołującego

Wskazane wyżej czynności zamawiającego naruszyły interes odwołującego. Zamawiający w toku postępowania zaniechaniem i wadliwymi czynnościami naruszył przepisy ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych.

Ponadto 4 kwietnia 2012 r. zamawiający wezwał wykonawców do złożenia wyjaśnień. Dla odwołującego wyznaczył termin złożenia wyjaśnień na 10 kwietnia 2012 r., pozostali wykonawcy otrzymują termin o dwa dni dłuższy tj. do 12 kwietnia 2012 r.

Zamawiający wezwał odwołującego do wykazania się posiadaniem wiedzy i doświadczenia wymaganym w cz. I ust. 9.1.2 [str. 9] specyfikacji stwierdzając, że fakt ten nie wynika jednoznacznie z załączonych do oferty referencji.

Jednocześnie zamawiający nie zbadał należycie oferty wykonawcy INSTALBUD Rzeszów – wskazanej jako najkorzystniejszej. Referencje dotyczące kontraktu pn: „Budowa kanalizacji sanitarnej, pompowni dla prawobrzeżnej części Miasta Sieradz oraz budowa kanalizacji sanitarnej, pompowni dla niektórych wsi prawobrzeżnej części Gminy Sieradz" nie dokumentują wykonania co najmniej 5 km sieci kanalizacji grawitacyjnej i 3 km kanalizacji tłocznej lub sieci wodociągowej w terenie zabudowanym, w miejscowościach mających status miasta, w ramach jednego kontraktu.

Kontrakt referencyjny polegał na realizacji pięciu zadań, z których tylko jedno było skanalizowaniem miasta Sieradz, pozostałe zadania były zlokalizowane na terenach wsi przyległych miastu. Metrów wykonanych w mieście jest połowa mniej niż w załączonych referencjach. Referencje nie dokumentują liczby wykonanych metrów kanalizacji w terenie zabudowanym w miejscowości o statusie miasta. Odwołujący nie zna powodów, dlaczego wykonawca INSTALBUD nie został wezwany do uściślenia lokalizacji i zakresu robót.

Powyższe budzi uzasadnione wątpliwości co do równego traktowania i bezstronności zamawiającego. Nie wynika z podnoszonych referencji także to, aby wykonawca prawidłowo ukończył robotę budowlaną.

Prowadzenie robót „w dobrym tempie" nie świadczy o ich terminowym ukończeniu. Na zamawiającym spoczywa obowiązek sprawdzenia wszystkich kryteriów decydujących o wyborze najkorzystniejszej oferty. W tym przypadku zamawiający dopuścił się zaniedbania w tej kwestii, oraz nierównego traktowania wszystkich wykonawców.

Robota, w której brał udział proponowany przez INSTALBUD była realizowana zgodnie z

programem FIDIC. Procedury FIDIC nie dopuszczają sytuacji, w której jeden człowiek jest jednocześnie Kierownikiem Budowy oraz Przedstawicielem Wykonawcy/Kierownikiem Projektu.

Treść pisma informującego o wyborze oferty wykonawcy INSTALBUD otrzymanego przez odwołującego faksem różni się na drugiej stronie od pisma otrzymanego pocztą.

Narusza to zasadę równego traktowania stron postępowania wyrażoną w art. 7 ust. 1 Pzp, mogących zrealizować dane zamówienie publiczne zgodnie z prawnymi wymogami zamawiającego oraz narusza zasadę obiektywizmu i bezstronności.

Odwołujący przesłał w terminie kopię odwołania zamawiającemu **11.05.2012 r.** (art. 180 ust. 5 i art. 182 ust. 1-4 Pzp).

12

Zamawiający przesłał w terminie 2 dni kopię odwołania innym wykonawcom **11.05.2012 r.** (art. 185 ust. 1 *in initio* Pzp).

Wykonawca **Instalbud Sp. z o.o. z siedzibą w Rzeszowie, ul. Boya-Żeleńskiego 6a, 35-105 Rzeszów** złożył: 1) Prezesowi KIO, 2) zamawiającemu i 3) odwołującemu – zgłoszenie przystąpienia do postępowania toczącego się w wyniku wniesienia odwołania **14.05.2012 r.** po stronie zamawiającego (art. 185 ust. 2 Pzp).

13

Po przeprowadzeniu rozprawy z udziałem stron, na podstawie dokumentacji postępowania, wyjaśnień oraz stanowisk stron zaprezentowanych podczas rozprawy, a także dowodu złożonego przez zamawiającego – Krajowa Izba Odwoławcza ustaliła i zważyła, co następuje:

Skład orzekający Izby stwierdził, że odwołanie nie jest zasadne.

W ocenie Izby zostały wypełnione łącznie przesłanki zawarte w art. 179 ust. 1 Pzp, to jest posiadania interesu w uzyskaniu danego zamówienia oraz wystąpienia możliwości poniesienia szkody przez odwołującego.

Izba postanowiła dopuścić, jako dowód, dokumentację postępowania o udzielenie zamówienia publicznego przekazaną przez zamawiającego, potwierdzoną za zgodność z oryginałem.

Izba ustaliła, że stan faktyczny postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (postanowienia specyfikacji istotnych warunków zamówienia oraz informacje zawarte w ogłoszeniu o zamówieniu) nie jest sporny.

W ocenie składu orzekającego Izby, zarzut pierwszy – niewłaściwego przeprowadzenia czynności badania ofert – przez przyjęcie, że oferta odwołującego podlega odrzuceniu i w związku z tym naruszenia art. 7, art. 89 ust. 1 i art. 87 ust. 1 Pzp – nie zasługuje na uwzględnienie.

Zamawiający ustanowił w części I ust. 9.1.2 pkt i [str. 9] specyfikacji, że warunkiem udziału w postępowaniu jest, cyt. „wykonanie **robót budowlanych w okresie ostatnich pięciu lat przed upływem terminu składania ofert, a jeżeli okres prowadzenia działalności jest krótszy – w tym okresie, co najmniej** (i) modernizacja (przebudowa, rozbudowa) lub budowa co najmniej 5 km sieci kanalizacji grawitacyjnej i 3 km kanalizacji tłocznej w terenie zabudowanym, w miejscowościach mających status miasta, w ramach jednego kontraktu”.

W trakcie badania ofert zamawiający, na podstawie art. 26 ust. 3 Pzp wezwał odwołującego do potwierdzenia posiadanej wiedzy i doświadczenia oraz do złożenia wymaganych dokumentów. Ponadto **10 kwietnia 2012 r.** zamawiający wyjaśnił, że – przedstawione przez odwołującego referencje wystawione przez burmistrza Krotoszyna – nie zostały uwzględnione przy ocenie spełnienia warunku posiadania wiedzy i doświadczenia. Przedstawione przez odwołującego dokumenty nie potwierdzały wykonania

kanalizacji tłocznej albo wodociągu, gdyż zamawiający uznał, że może zaliczyć tylko 1 190 mb, [a warunkiem było wykazanie 3 km kanalizacji tłocznej w terenie zabudowanym].

Odwołujący, w wyznaczonym terminie przez zamawiającego, przy piśmie z 12 kwietnia 2012 r. złożył bez wezwania zamawiającego oświadczenie o uzupełnieniu formularza ofertowego w zakresie wykazu robót, które wykonawca [odwołujący] zamierza powierzyć podwykonawcom i w tym uzupełnieniu odwołujący wprowadził nowy zakres tych robót, cyt. „Kanalizacja sanitarna i deszczowa obszar C do 60% zakresu robót […]". Do tego odwołujący dołączył oświadczenie burmistrza Krotoszyna z 10 kwietnia 2012 r., gdzie wystawiający stwierdził, że odwołujący wykonywał cyt. „[…] równocześnie sieć wodociągową w ul. Staszica w Krotoszynie, której zakres rzeczowy obejmował ogółem 2 521 mb […]".

Ponadto odwołujący załączył do uzupełnień m.in. list referencyjny RWiK sp. z o.o. z siedzibą w Białogardzie stwierdzający właściwe wykonanie prawie 25 km kanalizacji sanitarnej tłocznej, jednak nie przez odwołującego, ale przez inny podmiot.

Skład orzekający Izby stwierdza, że z dokumentu burmistrza Krotoszyna z 10 kwietnia 2012 r. nie wynika, że odwołujący spełnił samodzielnie warunek wykonania cyt. „3 km kanalizacji tłocznej […] w ramach jednego kontraktu", a o takie wykazanie był wzywany odwołujący. Natomiast ewentualne wykazanie spełnienia tego warunku wiąże się z wprowadzeniem do oferty zakwestionowanego uzupełnienia do oferty.

Skład orzekający Izby stoi na stanowisku, że – w rozpoznawanym przypadku, zgodnie z art. 87 ust. 1 pkt 1 zdanie drugie Pzp – niedopuszczalne jest dokonywanie jakiejkolwiek zmiany w treści oferty, o ile nie jest ono poprawą omyłek określona w art. 87 ust. 2 Pzp. Zamawiający uznał, że wprowadzenie zmiany w ofercie odwołującego w zakresie robót, które wykonawca [odwołujący] zamierza powierzyć podwykonawcom nie mieści się w omyłkach, które mógłby poprawić w ofercie, zgodnie z art. 87 ust. 2 pkt 3 Pzp, ani zgodnie z art. 87 ust. 1 pkt 1 bądź pkt 2 Pzp.

Jednak z żadnego przepisu nie wynika, że zamawiający ma obowiązek uzasadnić stanowisko nie zakwalifikowania do poprawy na podstawie za 87 ust. 1 pkt 3 Pzp. Skład orzekający Izby uznaje, że zamawiający jest obowiązany co najmniej zawiadomić wykonawcę, którego oferta została poprawiona, co wiąże się z przynajmniej bardzo lakonicznym uzasadnieniem, czyli z podaniem podstawy faktycznej i określeniem jaka poprawa została dokonana i na jakiej podstawie prawnej, a więc wskazaniem odpowiedniego punktu z art. 87 ust. 2 Pzp.

Dodatkowo skład orzekający Izby podkreśla, że w przypadku uznania możliwości zaproponowanego przez odwołującego uzupełnienia formularza oferty, zamawiający musiałby dopuścić rozszerzenie zaoferowanego pierwotnie zakresu robót, które wykonawca [odwołujący] zamierza powierzyć podwykonawcom z cyt. „Wykonanie przewiertów" o cyt. „Kanalizacja sanitarna i deszczowa obszar C do 60%".

Odwołujący nie wykazał, że wprowadzenie proponowanego uzupełnienia oferty, którego odwołujący próbował dokonać po upływie terminu składania ofert w piśmie z 12 kwietnia 2012 r., mieści się w pojęciu poprawy innej omyłki polegającej na niezgodności oferty ze specyfikacją i taka poprawa nie spowoduje istotnych zmian w treści oferty, bądź jest poprawą oczywistej omyłki pisarskiej względnie rachunkowej, co obligowałoby zamawiającego do zastosowania się do art. 87 ust. 2 którykolwiek, odpowiedni punkt Pzp i poprawienia oferty.

Zamawiający – nie mając podstaw do uznania, że odwołujący spełnił postawiony warunek oraz dysponując propozycją uzupełniania formularza oferty i dołączenia innych dokumentów do oferty podjął decyzję o odrzuceniu oferty, o czym zamawiający zawiadomił odwołującego pismem z 2 maja 2012 r. Jednocześnie zamawiający w uzasadnieniu prawnym odrzucenia oferty powołał się na art. 87 ust. 1 Pzp i wskazał na zakaz dokonywania jakiejkolwiek zmiany w treści oferty. Natomiast w uzasadnieniu faktycznym omówił niemożliwość wprowadzenia do oferty nowego podmiotu na podstawie pisma z 12 maja 2012 r., do czego nie dopuszcza procedura wyjaśnienia treści oferty i jej uzupełnienia.

Wobec powyższego skład orzekający Izby stwierdza, że zamawiający nie naruszył żadnego przepisu odrzucając ofertę odwołujący na podstawie art. 89 ust. 1 pkt 1 Pzp ze względu na zakaz dokonywania jakiejkolwiek zmiany w treści oferty, co jest unormowane w art. 87 ust. 1 zdanie drugie Pzp. W związku z tym zarzut pierwszy – niewłaściwego

przeprowadzenia czynności badania ofert – przez przyjęcie, że oferta odwołującego podlega odrzuceniu – nie zasługuje na uwzględnienie.

Ponadto skład orzekający Izby stwierdza, że zamawiający w samym zawiadomieniu niewłaściwie zaniechał wskazania odpowiedniej podstawy prawnej do odrzucenia oferty – art. 89 ust. 1 pkt 1 Pzp, czyli naruszenia ustawy ze względu na wykazanie intencji, a właściwie konieczności zmiany treści oferty, co jest niedopuszczalne ze względu na art. 87 ust. 1 zdanie drugie Pzp. Ponadto skład orzekający Izby uważa, podobnie jak zamawiający, że wprowadzenie – niedozwolonego art. 87 ust. 1 zdanie drugie Pzp – uzupełnienia warunkowało wykazanie spełnienia warunku, o którym mowa w przytaczanym wyżej postanowieniu części I ust. 9.1.2 pkt i [str. 9] specyfikacji. Odwołujący miał możliwość wysnucia z omawianej treści zawiadomienia o odrzuceniu oferty odwołującego informacji o podstawie prawnej odrzucenia oferty. Mogło to jedynie utrudnić odwołującemu sformułowanie treści odwołania.

Jednak Izba stwierdza, że wyżej scharakteryzowane naruszenie przepisów ustawy nie miało wpływu na wynik postępowania, dlatego Izba nie może uwzględnić odwołania, co wynika z art. 192 ust. 2 Pzp, gdyż Izba uwzględnia odwołanie, jeżeli stwierdzi naruszenie przepisów ustawy, które miało wpływ lub może mieć istotny wpływ na wynik postępowania o udzielenie zamówienia.

Również skład orzekający Izby wydając wyrok nie brał w tym zakresie pod uwagę odpowiedzi na odwołanie dostarczonej w dniu rozprawy i zmiany podstawy prawna odrzucenia oferty z art. 87 ust. 1 na art. 89 ust. 1 pkt 1 Pzp, gdyż nie miało to wpływu na wynik postępowania.

Zamawiający winien wykluczyć wykonawcę z postępowania i uznać jego ofertę za odrzuconą na podstawie art. 24 ust. 4 Pzp bądź odrzucić ofertę na podstawie art. 89 ust. 1 Pzp. Jednak nie wpłynęło to na ostateczny wynik postępowania. Odwołujący nie wykazał, że zamawiający wybierając za podstawę prawną art. 89 ust. 1 pkt 1 Pzp naruszył jakiekolwiek przepisy ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych.

Zamawiający nie odrzucił oferty ze względu na formę oferty, ale ze względu na jej istotny, merytoryczny brak w związku z tym skład orzekający Izby stwierdza, że nie może wziąć pod uwagę argumentacji odwołującego odnoszącej się do wykazania, że zamawiający naruszył art. 87 ust. 1 zdanie drugie Pzp w części dotyczącej negocjacji dotyczących złożonej oferty.

Zamawiający nie wykazał miejsc w specyfikacji z nieprecyzyjnymi sformułowaniami, z których by zamawiający wyciągał negatywne skutki dla wykonawców. Zamawiający nie ograniczył w żadnym stopniu możliwości powierzania robót podwykonawcom, ale nie uwzględnił ze rozszerzenie zakresu robót, które wykonawca [odwołujący] zamierza powierzyć podwykonawcom jest możliwe po upływie terminu składania ofert.

Także skład orzekający Izby stwierdza, że pismo przystępującego oraz jego stanowisko wykazane na posiedzeniu i rozprawie wykraczało poza argumentację zamawiającego, jednak czynności przystępującego nie pozostawały w sprzeczności z czynnościami i oświadczeniami strony, do której przystąpił (zamawiającego), a więc przystępujący nie naruszył art. 185 ust. 5 Pzp, co zarzucał odwołujący.

Również odwołujący nie wykazał, aby zamawiający w identycznej sytuacji postępował różnie wobec wykonawców, czym naruszyłby art. 7 ust. 1 Pzp. Odwołujący zarzucił, że niewłaściwą treść referencji złożonych przez przystępującego. Jednak w przepisach prawa nie ma ustanowionego jakiegoś wzoru referencji czy ustanowionych stwierdzeń, które muszą zawierać referencje. Jedynie w § 1 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 2009 r. w sprawie rodzajów dokumentów, jakich może żądać zamawiający od wykonawcy, oraz form, w jakich te dokumenty mogą być składane (Dz. U. Nr 226, poz. 1817) został ustanowiony wymóg, aby z referencji wynikało, że cyt. „roboty zostały wykonane

zgodnie z zasadami sztuki budowlanej i prawidłowo ukończone". Skład orzekający Izby stwierdza, że takie wnioski można wysnuć z przedstawionych przez przystępującego referencji.

Uwzględniając powyższe konstatacje skład orzekający Izby stwierdza, że zarzut pierwszy – niewłaściwego przeprowadzenia czynności badania ofert – przez przyjęcie, że oferta odwołującego podlega odrzuceniu i w związku z tym naruszenia art. 7, art. 89 ust. 1 i art. 87 ust. 1 Pzp – nie zasługuje na uwzględnienie.

W związku z uznaniem, że zarzut pierwszy nie zasługuje na uwzględnienie, wynikające z tego zarzutu, zarzut drugi – przyjęcia, że oferta odwołującego nie podlega ocenie w trakcie oceny ofert oraz zarzut trzeci – wskazanie wadliwego wyniku postępowania – nei mogą zasługiwać na uwzględnienie.

Zamawiający – podczas prowadzenia postępowania – nie naruszył wskazanych przez odwołującego przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych.

Skład orzekający Izby nie brał pod uwagę przedstawionego orzecznictwa Izby i sądów powszechnych, gdyż – jak stwierdziły same strony i uczestnik postępowania – w zasadzie z całością wskazanego orzecznictwa z rozpoznawaną sprawą to orzecznictwo nie ma związku.

Z powyższych względów oddalono odwołanie, jak w sentencji.

O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono na podstawie art. 192 ust. 9 i 10 Pzp, czyli stosownie do wyniku postępowania uznając za uzasadnione koszty wynagrodzenia pełnomocnika zamawiającego w kwocie 3 597,75 zł zgodnie z § 3 pkt 1 i pkt 2 lit. b rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 15 marca 2010 r. w sprawie wysokości i sposobu pobierania wpisu od odwołania oraz rodzajów kosztów w postępowaniu odwoławczym i sposobu ich rozliczania (Dz. U. z 2010 r. Nr 41, poz. 238).

Przewodniczący:

……